

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Noul Cod penal.

Am răsfoit deunăzi noul cod penal. Nu că ar fi o lectură plăcută, căci înșirarea delictelor, crimelor; categorisirea lor, a pedepselor corăspunzătoare etc. etc. nu e deloc un cetit plăcut, — mai ales pe căldurile acestea ne mai pomenite. Am fost curios să văd, că oare sunt mai aspre pedepsele, mai tari, mai efective ca până acum — căci răutatea și ticăloșia o vedem înmulțită la nesfârșit.

Bunăoară, în 15 Iulie a. c., am ajutat la aducerea banilor pentru salariile preoțești. Funcționarul, cu o vădită sfială ni-a dat câteva sute de mii în monetă mărunță, metalică. Spunea că Banca Națională din Logoj primește *numai* bani-hârtie, și în schimb dă *numai* monetă metalică. În raport cu suma, cele 265.000 Lei, plasati în doi saci, nu erau lucru mare. Să fi cântărit 60 kg. un sac. Am luat dar trenul — căci nu-i voie să duci banii cu automobilul — și acolo am plasat cele două pachete cu banii mărunți strânși în hârtie. Locul ocupat de aceștia nu ar fi ajuns nici pentru un copil sub 4 ani. Dar mi-te „funcționarul” dela C. F. R. a mirosit banii, i-a cărat la un loc retras, silind pe colegul să se retragă și el. Din această „retragere” a eșit pentru noi o sărăcie de 500 Lei, pentrucă nu eram dispuși să ne vedem banii aruncați din tren sau confiscati. În același tren — rapidul de 14 am asistat și la escrocarea unui alt călător. „Funcționarii” C. F. R. din trenul acela își făceau cu ochii, călătorul escrocăt își plângea nedreptatea — unui jidan.

Să mai povestesc și un alt caz petrecut, tot săptămâna trecută? — Aș mai povesti unul, dar mie teamă să nu am bocluc mai mare. de cum a avut cel ce mi l-a povestit mie. Așa că mai bine tac..

Deci judecând așa, plin de supărare pentru răutatea și ticăloșile multe ce zilnic se văd, gădesc că bine a făcut legiuitorul care a turnat în articolii de lege ai codului mai multă asprime. Văd bunăoară că s'a isprăvit cu barbaria „duelului”. De-acum provocatorii la duel sunt catalogați la articolul 301. Tot așa turburătorii unui cult în exercițiu — ai respectului datorit mortului ș. a. m. d. Vagabondajul, cerșetoria — s'a gătat cu ele. S'a gătat cu turburătorii ordinei publice, cu cei ce-și bat joc de bunele moravuri. Iar articolul 446 sună așa: „*convețuirea în concubinaj a minorilor sub 16 ani pentru fete și 18 ani pentru băieți constituie delictul de generare al rasei. Părinții sau reprezentanții lor legali care înlesnesc sau aprobă asemenea legături, se pedepsesc cu închisoare corecțională dela o lună la un an și cu amendă dela 5000 la 20.000 lei, iar copiii sau adolescenții culpabili de acest fapt vor fi internați într'un institut de educație corectivă pe timp dela unu la 3 ani*”. Deci pedeapsa fi privește pe părinți. Și e nimerit așa, e foarte nimerit, iar noi abia așteptăm să auzim de efectele acestei prevederi legale. Aici nu este doar cazul prescripțiunii; să-i acuzăm, să-i vedem pe cei din faimosul Caraș aplicând rigorile Codului tuturor celor ce li se cuvin — și se cuvin multora!..

Neîndoios Codul penal nou face multă cinste legiuitorului iar numirea distinge pe Suvranul care își vrea poporul mai civilizată, mai viguros, mai plin de frumusețile omeniei. Căci — cum bine spunea deunăzi un țaran — la noi aici nimeni n'a murit și nu moare de foame; ce sunt atunci vagabondajul și cerșetoria. Ce este duelul care a legitimat ciopârțirea sau chiar omorirea a doi oameni în văzul lumii? Convețuirea minorilor într'o formă, căreia convenționalismul nostru îi zice concubinaj? Dar aceasta

este o bruscare a moralei publice și nu numai a moralei creștine?!

Legiuitorul Codului, adânc inspirat din grădina frumuseților moralei creștine, a transpus în lege tot ce a găsit necesar pentru sănătatea sufletească a poporului român. Adie din structura lui o nuanță de robustă moralitate, o voință fermă de a îndrepta spre bine căile poporului nostru!

Decât, atâta nu-i suficient. Legile nici odată nu au îndreptat și nu au salvat popoarele. Pe oameni, *oamenii* îi îndreaptă. Oamenii se folosesc de legi numai ca de instrumente bune de a-i îndrepta, de a-i sili uneori la îndreptare. Numi folosește legea, dacă societatea rămâne mereu stricată!

Ne este cunoscut cum activează de cu spor și tocmai în zilele calde ale verii Echipetele Regale. La Glimboca, Lescovița, Rudăria; la Borloveni-vechi Astra și Institutul de Igienă Socială din Cluj, conduse de distinsul medic Dr. Petru Rămneanțu, la Pojejena de jos Institutul social. Toate sub înaltul patronaj al Regelui, și toate urmărind îmbunătățirea copiilor Țării de pe aceste mănoase ținuturi. Incât, uneori îți vine să crezi că e mare stricăciunea aici; și totuși cât sunt de binefăcătoare asemenea activități. Ele împuținează aplicarea codului penal, căci — cununându-se de o pildă concubinii din Borloveni, rigorile legii nu îi vor mai privi.

Nu am vrea, ce-i drept, să se recurgă o singură dată la lege, dar mai avem din păcate suficiență nevoie de ea. Intâiu să curățim însă ce e mai ușor, satele, rândul orașelor va veni și el odată!

Naționalism și Creștinism.

De: Prof. Constantin Rudneanu.

„Se dă acum o mare luptă, în întreaga lume, între naționalismul creștin și comunismul anticreștin. Și trebuie să ne desăvârșim pregătirea prin „Cultul Patriei“. Să fim gata în fața primejdiei. Neamul românesc trebuie să fie un exemplu de conștiință a demnității naționale, printre celelalte neamuri, **prin învățătura creștină**“. (Marin Ștefănescu).

Niciodată cuvintele d-lui prof. univ. Marin Ștefănescu, n'au fost mai actuale, ca azi. Azi, asistăm la o nouă primenire a unei noi societăți, a unei prefaceri în senzul național și creștin al cuvântului. Fără să mă gândesc numai la partide politice, încep cu problema istorică a neamului românesc.

Neamul nostru românesc luptă din greu contra cutropirii elementului străin — se impune mai multă vigilență, atunci când e vorba de o civilizație atât de minunată ca cea creștină. Noi, Românii, suntem aci la gurile Dunării, aceea rasă nobilă de străveche civilizație, cari am înfruntat toate popoarele barbare. Toate acestea s'au risipit, iar noi am rămas, ca niște falnici strejeri ai vechei sămânțe creștine, ce a fost aruncată din timpuri vechi în Dacia.

Se impune deci, ca și acum să cetim din nou, cuvântul sfânt al lui Iisus Hristos, să păstrăm cu sfințenie învățătura creștină, unica mântuire a neamului, unica izbăvitoare a trupului și a sufletului.

Creștinismul și neamul, una au fost dela începutul existenței și până azi.

Lumea zilelor noastre, trece prin grele lupte, lupte cari vor dovedi caracterul tot mai solid al apărării patrimoniului național și creștinesc.

Drumul biruinței definitive numai atunci îl vom atinge, când reușim ca să înlăturăm toate piedecile de diferite ordine ce ni se ivesc în calea idealului propus.

Avem exemple atât de mărețe în istoria vieții creștine, unde putem vedea idealul supremei jertfe ce s'a realizat, prin pătimirea și moartea Fiului lui Dumnezeu, care a fost prigonit și răstignit de Evrei.

Crucificarea lui Iisus Hristos și Invierea, a adus lumii mântuirea. Mântuirea înseamnă izbăvire de cel rău, calea adevărului și a dragostei.

Libertatea oferită de Iisus Hristos lumii, nu-i îngrădită de anumite convenții, nu-i limitată, ea este libera alegere a omului, pentruca să-și poată câștiga grația divină, înspre năzuința binelui suprem.

Istoria vieții naționale ne învață sublimul ce l-a realizat eroismul neamului nostru, ostănit dealungul secolelor de atâția dușmani, lipsiți de bunătatea sufletului și fără credință în Dumnezeu. Neamul nostru n'a dispărut o clipă, a luptat din răspuțeri pentru învingerea atâtor rele, cari ne-au stat în cale, și cu gândul veșnic la Dumnezeu, ocrotitorul vieții naționale, am dus lupta cinstită până la sfârșit, când soarele libertății noastre naționale și creștinești a apărut.

Și astăzi în Statul unitar român, *problema civilizației creștine și a primatului național*, trebuie să preocupe pe toți *bunii creștini și români*.

Din toate părțile începe, ca să răsară, soarele aducător de căldură națională, suntem datori, să ne gândim la jertfele nenumărate ce le-a făcut neamul nostru, până ce am ajuns la unirea cea mare.

S'au dat lupte nenumărate, a curs mult sânge, s'au făcut multe rugăciuni, s'au vărsat multe lacrimi, iar mormintele eroilor neamului sunt monumentele cele mai elocvente ale abnegațiunii, patriotismului și a naționalismului creștin.

Ani dearândul, am luptat, contra tuturor curentelor de disolvare creștinească și națională: ateism, materialism, sionism, francmasonerie, comunism, sectarism ș. a.

Europa de azi, asistă la năruirea unor curente, fără credința în Dumnezeu și Iisus Hristos. Națiunile încep să se trezească, din letargia seculară. Statele naționale, cu o conducere creștinească și patriotică, *salvează patrimoniul sfânt al creștinismului și al naționalismului creator de valori spirituale.*

Bucurie mare simțim noi, când recitim, paginile de o măreție rară, ale scriitorilor noștri profetici: Gh. Lazăr, Ioan Heliade-Rădulescu, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Bărnăuțiu, Hășdeu, Eminescu, Aurel C. Popovici, O. Goga și atâția, cari prin scrisul lor, au propovăduit *Evangelia Româanismului.*

Lupta generației trecute oțelește tot mai mult generația tinerilor din zilele noastre. Numai prin luptă cinstită și cu gândul la Dumnezeu, putem învinge toate piedicele zilelor noastre.

Vulturul Romei glorioase n'a apus niciodată, trebuia să vină marea zi a națiunii române, atunci s'a dezlănțuit marele război, iar România a fost la datorie.

„Și-am lăsat fiecare îndeletnicirile speciale și am alergat ca să împlinească în faptă ceea ce simțiseră în idee. Ei vedeau în unitatea țării o nouă putere prin care spiritul general al omenirii avea să se înalțe spre divin. Li era dragă România nu numai pentru că era patria lor, ci și pentru că ea avea o filosofie așa de generoasă. O iubiau cu duioșie cu care copiii iubesc bună-tatea mamelor. În imaginea sa ei vedeau icoana mamei lor, dulce, blândă, miloasă pentru tot ce este ființă în suferință. Și s'au dus în luptă cu atâta drag, cu câtă credință, cu atâta entuziasm, cu atâta religiozitate, încât s'au simțit fericiți atunci când în urma rănilor primite, se zbăteau între viață și moarte pentru realizarea unirei. S'au văzut cazuri în cari muribunzii se stingeau strigând „Trăiască România Mare“. Și pentru cele din urmă cuvinte ale unui muribund să fie acestea, înseamnă că ele erau expresia unui ideal care atingea religiozitatea. Și într'adevăr, prin „România Mare“ ei nu înțelegeau numai o întindere de pământ, ci încă și mai ales o măreție de suflete. De aceea moartea pentru ei era un imn de fericire. Ei se simțeau fericiți, pentru că văzuseră în vâltoarea luptelor, și ve-

deau în durerile rănilor, rând pe rând, spiritele filosofilor români, cari le propovăduiau filosofia idealismului, cari le spuneau că, prin unitatea națională, Românii nu năzuesc la asuprairea altor neamuri, ci de a fi o notă de seamă printre notele de seamă ale simfoniei universale. Și idealul s'a împlinit. România după multe veacuri, s'a reunit iarăși în una și aceeași ființă. Iar cei cari au luptat și au rămas în viață, s'au reîntors, firește, ca să-și reia ocupațiile lor de toate zilele. Dar în această reîntoarcere, ei s'au pătruns și mai adânc de vraja cea atât de sfântă a filosofiei românești, care ne învață că ro-stul nostru pe această lume este să realizăm înțelegerea. Războiul ni-a dat prilej ca să constatăm în însuși instinctul poporului acest ade-văr pe care îl citiserăm în cărțile aleșilor. Când a izbucnit acest război, *soldatul român, copil al unui neam necăjit, nu avea aproape nici o pre-gătire.* Și cu toate acestea, din puținul ce i s'a spus atunci, el a priceput atât de puternic necesitatea de a se jertii pentru unitatea națională, pentru ca, prin această unitate, el să devie un factor al culturei omenеști, încât s'a luptat cu un eroism care dacă s'ar scrie, în tot sublimul amănuntelor lui, am avea una din cele mai înălțătoare epopei ale genului omenesc pornit pentru împlinirea idealului“. (Marin Ștefănescu: *Filosofia Românească*, pp. 288-289).

Astfel de luptă a dus neamul românesc în decursul istoriei sale — ea ne apare într'o lumină a unui patriotism plin de nobleță, prin structura tiinței noastre.

Atunci, când nu mai arde flacăra învățătorei creștine, când nu mai vibrează ființa națională, atunci o națiune încetează de a mai exista.

Noi, Românii atât în trecutul nostru național, cât și în viitorul creștin, vom fi la datoria națională, luptând pentru apărarea civilizației creștine, astfel vom menține trează ființa neamului nostru! !

Biserica prin sine însași.

Prin origina sa divină cât și prin scopul suprapământesc pe care-l urmărește, biserica niciodată nu depinde și nici nu poate depinde de contingentele vieții și mentalității omenеști. În lucrarea ei zilnică de educație cât și de gospodărie, e natural ca biserica să caute conlucrarea și sprijinul pământesc.

Prin urmare biserica nu trebuie să se rătăcească cu totul în preocupări de ordin material și administrativ, ci scopul său este să-și concentreze toate puterile sale asupra menirii înalte

pe care i-a dat-o întemeietorul său Domnul Iisus Hristos.

Și, în misiunea aceasta înaltă, biserica nu se poate sprijini nici pe materie, — pe bugete fluctuante — care vine dela oameni și după cum ne-a învățat experiența, tot oamenii pot să i-o ia, nu se poate sprijini nici pe oameni a căror cugetare ori fapte oricât de idealiste ar fi, sunt tot trecătoare și cu valoare de multe ori relativă.

„Biserica prin ea însăși“ se pare a fi o lozincă de împrumut la întâia privire, o idee importată care nu ar conveni posibilităților noastre! Dar nu, nu poate să fie o cerință de imitațiune, ci întâmplările recente ne-o mărturisesc că Biserica prin ea însăși este o condiție de proprie existență și de prosperitate spirituală.

Viața actuală a bisericii noastre ortodoxe ne spune că țaria ei rezultă din propria conștiință a originii și idealurilor ei suprapământesti. Legea de unificare administrativă bisericească elaborată acum câțiva ani — trebuind să fie aplicată — se pare că în unele părți a format singura preocupare a conducătorilor bisericești.

Nu, biserica nu trebuie să rămână numai la această preocupare.

Nici legea prin textele ei și nici în intențiunea legiuitorului nu a fost și nu s'a urmărit o stare materială a bisericii ca ultim scop al ei, ci legea ca și legiuitorul au urmărit o îmbunătățire spirituală prin libertatea ce i-s'a dat de a-și chivernisi treburile ei gospodărești.

Chiar în afacerile ei materiale, biserica a înțeles să se folosească numai de colaborarea poporului, dar nu s'a gândit și nu s'a înțeles nici odată ca ea — instituție dumnezeiască, să se vadă trecută în slujba altui stăpân.

În multe părți ale țării și se pare că și la noi în timpul din urmă având în vedere unele evenimente și întâmplări locale, conlucrarea elementului mirean s'a transformat în stăpânire.

Sunt semne rău prevestitoare. Nici chiar Șaguna nu s'ar fi gândit ca lucrurile să meargă așa de departe ca conlucrarea elementului mirean preconizată de el și stabilită în limitele statutului organic șagunian, să-și ridice glas de diriguitor, ba și mai mult, de stăpânitoare în biserică.

Ce însemnează aceasta! Însemnează că biserica nu este stăpână pe sine însăși când crede că puterea ei se rezimă numai pe orândueli administrative și bunuri materiale. E lucru stabilit doară că puterea bisericii este de natură spirituală și această putere se rezimă pe o bună formare și stăpânire a conștiinței ortodoxe.

Și pentru această formare și stăpânire a a conștiinței, biserica nu se poate bizui de cât pe ea însăși.

Și pentru a culege roade prin o asemenea activitate se cere bisericii să aibă ea însăși conștiința originii și chemării sale în lume.

Și se mai cere ceva: prestigiul moral al păstorului, fără de care prestigiu orice activitate spirituală sfințitoare, orice activitate pedagogică creștină nu are rezultatul dorit. Căci omul cel mai indiferent ca și cel mai necredincios se pleacă cu respect în fața unui păstor cu prestigiu moral, căci bine se știe că firea omenească oricât ar fi ea de pervertită, oricare ar fi mentalitatea ori cultura, apreciază și respectă totdeauna pe acela care reprezintă idealul moral al omului, pe preot și prin el biserica.

Prin aceste două lucruri: conștiința originii sale și prestigiul moral al păstorului, biserica se poate sprijini pe ea însăși.

Și când biserica va ajunge la forța aceasta să fim siguri că va fi puternică și în cele spirituale și în cele materiale.

Pr. D. V. Anuțoiu.

Vizitațiuni canonice.

Căldurile sufocante din zilele acestea alungă pe toată lumea cu oarecare dare de mână la mare ori la munte, iar P. S. Părinte Episcop cu toate acestea își continuă vizitațiunile canonice începute îndată după ocuparea scaunului arhieresc. Astfel duminică, 19 Iunie a. c., a vizitat două parohii din nemijlocita apropiere a Logojului, Boldurul și Hodoșul, ca apoi mânezi să treacă mai departe la alte două parohii.

Credincioșii din Boldur au primit vestea venirii Arhierelui în mijlocul lor cu mare bucurie și i-au pregătit o primire frumoasă văruindu-și casele și împodobind drumul pe care avea să treacă cu verdeață și arcuri de triumf.

Duminică de cu dimineața toată lumea din sat e în așteptare, — primarul — un bărbat chipeș — Dimitrie Tripon, cu un grup de călăreți la intrarea în comună, iar protopresbiterul Logojului, parohii și încă câțiva preoți din împrejurime înaintea bisericii înconjuțați de popor.

La ora 9, bubuitul unui treasc anunță sosirea Arhierelui. Primul cuvânt de binevenire îl spune primarul, arătând în cuvinte frumoase bucuria ce o împărtășește împreună cu tot satul, de o parte pentru binecuvântarea cerească care le-a făcut parte anul acesta de un seceriș bogat, iar de altă parte pentru înalta cinste ce le-o face Prea Sfințitul vizitându-le satul. Înconjurat de călăreți pleacă spre biserică, unde corul bărbătesc, bine instruit de țăranul fruntaș Nicolae

Eneșca, cântă frumos până Prea Sfințitul coboară din mașină. Parohul V. Vodă îl binezentează prezentând crucea și evanghelia spre sărutare, iar parohul Humița raportează despre starea materială și morală a parohiei sau satului căci toți locuitorii sunt români ortodoxi, fără nici un sectar. Intrăm în biserica destul de spațioasă pentru numărul credincioșilor și de o curățenie exemplară. Cunoscutul cântăreț din Sîlha V. Birescu cântă cu voce puternică „Mărire... Arhiereului“. Apoi începe s. liturgie. Răspunsurile le dă corul bărbătesc din loc. În cursul liturgiei se hirotonește întru presbiter diaconul Spăriosu pentru parohia Marcovăț din Jugoslavia. În cuvântarea sa Prea Sfințitul purcede dela cuvintele auzite din gura primarului și arată credincioșilor că așa cum s'au trudit de au lucrat pământul ca să ajungă la secerișul bogat, trebuie să poarte grijă și de suflet ca și acesta să aducă roade bineplăcute lui Dumnezeu, îndemnându-i să se ferească de anumite păcate și obiceiuri rele. Poporul care umplea biserica a rămas adânc impresionat de cele văzute și auzite.

După liturghie Prea Sfințitul este condus de preoți îmbrăcați în ornate bisericesti la casa Părintelui Humița unde se face revizia oficiului parohial.

Masa se ia la Părintele Humița. Pentru felul cum a fost aranjată i-se cuvine doamnei Humița toată lauda.

Pentru după masă e fixată vizitarea parohiei Hodoș, la o distanță de vre-o 5 km. Aceeași așteptare emoționată din partea poporului. La hotarul comunei așteaptă călăreți și bicicliști cari conduc pe Prea Sf. Episcop în satul împodobit cu verdeață, arcuri de triumf și covoare. Tot satul — cu mic cu mare — e înaintea bisericii. Părintele Valeriu Blajoyan, înconjurat de alți 5 preoți bineventează pe P. S. Sa făcând obișnuitul raport despre parohie. Intrăm în biserica care se înfățișează la fel cu cea din Boldur, bine, și se'ncepe serviciul vecernei cu litie, fiind mânezi sârbătoarea s. mare proroc Ilie. Cântă frumos neobositul director de școală din Logoj, dl G. Onae împreună cu alți învățatori din jur.

Fiind și această comună aproape de oraș și fabrici, de unde pornesc și se răspândesc la sate fel de fel de învățături și curente păgubitoare pentru biserică. Prea Sfințitul în cuvântarea sa le aduce aminte de cuvintele apostolului Pavel: „căutați să nu vă amăgească pe voi cineva cu filosofia și cu înțelepciunea deșartă...“ Poporul care umple și aici biserica dă dovadă de multă bunăcuviință.

După vecernie se face revizia oficiului parohial și după o scurtă odihnă Prea Sfințitul pleacă spre Caransebeș, iar noi ne'ntoarcem pe la casele noastre ducând cu noi impresii plăcute despre însușirile neamului nostru dela sate, iar poporul din cele două parohii, necercetate până acum de vre-un arhiereu, a rămas cu multă mângăere sufletească.

*

Luni în 21 Iulie a. c. (Sf. Ilie), Prea Sfinția Sa a cercetat parohiile: Oloșag și Honorici din tractul Logojului.

La Oloșag. La ora 9 a. m. prin sunetul sguduitor al pivelor se anunță sosirea Prea Sfinției Sale. La marginea comunei mașina P. S. S. este înconjurată de un banderiu de călăreți. La primul arc de triumf Arhiereul este întâmpinat de primarul comunei cu tradiționala pâne și sare. În fața celui de al doilea arc de triumf Arhiereul este salutat de un tânăr, în numele elevilor de școală și a celor grupați în societatea Sf. Gheorghe.

La intrarea în curtea bisericii Prea Sfinția Sa este întâmpinat de un sobor de preoți în frunte cu protopopul tractual Dr. Aurel Mihaescu. Aici parohul locului Ioan Enuica, după ce prezintă Arhiereului spre sărutare crucea și evanghelia, îl bineventează arătându-i situația din parohie. Spre lauda preotului, care de 27 de ani păstorește această parohie, sectari sau alți eretici nu s'au putut încuiba în rândurile bineînchegate ale ortodoxilor noștri. Biserica și școala merg mână în mână, credincioșii sunt supuși și ascultători și cercetează regulat serviciile divine în duminici și în sărbători.

După cuvântul de bun sosit al preotului, se intră în biserică și se oficiază sf. liturgie de către Arhiereu, asistat de protopopul Dr. Aurel Mihaescu, de preoții: I. Jurca din Dragomirești, I. Enuica din Oloșag, D. Lupea din Jena, V. Popoviciu din Sîlha, Z. Humița din Boldur, A. Groza din Gavojdia, de diaconul episcopesc T. Roșca și P. Laițiu din Logoj.

Răspunsurile la serviciu le-a dat foarte frumos corul elevilor și cel al adulților ambele sub conducerea inimosului învățător Petru Halas.

La priceasnă Prea Sfinția Sa a vorbit despre Sf. proroc Ilie, arătându-l ca pe un ales al lui Dumnezeu, cu chemarea sfântă de a lumina și de a readuce la credința adevăratului Dumnezeu pe poporul care se lăsase înșelat de proorocii mincinoși ai timpului său. Din pilda Sf. prooroc Ilie să ne învățăm și azi, când diferiți prooroci mincinoși apar în mijlocul credincioșilor noștri cu rătăcite învățături, să rămânem tari,

păstrând cu sfințenie învățăturile bisericii noastre dreptcredincioase.

După împărțirea anaforei Prea Sfinția Sa cu litie, este condus la locuința preotului, unde s'a servit masa.

La Honorici. După masă Prea Sfinția Sa cercetează parohia Honorici. La marginea comunei mașina Arhiepiscopului este înconjurată de un banderiu de călăreți, iar la primul arc de triumf P. S. Sa este întâmpinat de primarul comunei și de notarul circumscripției. Toată mulțimea se înșirue în urma Arhiepiscopului care în fața bisericii este bineventat de parohul locului Gheorghe Biberia, făcând raport asupra bisericii și a situației din parohie.

La ora 4 p. m. se oficiază vecernia de către Arhiepiscopul asistat de protopopul Dr. Aurel Mihaescu, de preoții: I. Jurca din Dragomirești, Gh. Biberea din Honorici, V. Popoviciu din Sîlha, M. Humița din Tapia, Z. Humița din Boldur, C. Suru din Herendești, de diaconul episcopesc T. Roșca și P. Laijeiu din Logoj.

Răspunsurile la serviciu le-a dat foarte frumos și precis corul bisericesc din Satunic.

În cuvântarea dela vecernie Prea Sfinția Sa a dat prețioase sfaturi credincioșilor din această parohie: îndemnându-i să grijească mai întâi de suflet și apoi — nu peste măsură, ci după puterile lor — să grijească și de cele trupești; să asculte îndrumările preotului, nizuindu-se cu toți a face cele plăcute lui Dumnezeu.

În ambele comune Prea Sfinția Sa a fost însoțit de Dni deputați sinodali: Dr. Constantin Murariu medic, Cornel Mircea revizor școlar, precum și pe Dl Dr. Liviu Seracin din Logoj.

Cu aceste două parohii Prea Sfinția Sa a cercetat jumătate din numărul total al parohiilor din tractul Logojului.

Pretutindeni vizitațiunile canonice au efectul dorit „strângerea legăturilor între Arhiepiscop și între slujitorii săi și turma cuvântătoare“. Și aceasta este o necesitate cu atât mai bine venite, cu cât astăzi atâtea curente subversive sapă la temelii bisericii și a neamului nostru.

Raportor.

Aviz.

Inscrierile la Gimnaziul de fete din Caransebeș, se vor ține între 25—31 August 1936.

Sunt locuri vacante în toate clasele.

Direcțiunea.

ȘTIRI

Pentru Muzeul eparhial. Prea Sfințitul Părinte episcop a binevoit să aducă dela biserica din Boldur un apostol și evanghelie manuscris din anul 1720—1736. Scrisul e foarte frumos, executat de preotul Constantin din Șumand. Cartea e legată în scoarțe de lemn învelite în piele, e în stare foarte bună.

O inițiativă laudabilă a „Astreii“ din Caraș și a Institutului de Igienă Socială din Cluj. Aflăm că „Astra“ din Caraș de sub conducerea dlui Prof. Ilie Rusmir dimpreună cu dl Dr. P. Rămneanșu, șeful echipei de Igienă Socială din Cluj, într'altelile au început ca să se ocupe de starea precară a familiilor necununate din *Borlovenii-vechi*. La îndemnul, și după ce au fost arătate toate binefacerile unei cununii, din punct de vedere bisericesc și național, 11 perechi au fost cununate în o singură zi. Munca depusă începe să fie continuată în mod folositor și astfel vedem, că poporul nostru nu-i refractar — *ci trebuie numai îndemnat, sfătuit*, și mai ales, prin exemple bine reliefate, demonstrat, că sub binecuvântarea bisericească se pot face lucruri frumoase.

Sperăm, că se va duce la bun sfârșit inițiativa frumoasă a acestor societăți culturale, până atunci îi felicităm, pe conducătorii bănățeni, cari-și cunosc bine menirea de apostoli culturali ai Banatului!!

La sfântul Ilie s'a făcut pelerinajul dela „Isvorul Miron“, anunțat de noi. A fost mare acces de lume. Pelerinii și-au făcut felurite slujbe, mulți s'au împărțășit. Venitul material a fost peste 11.000 lei, deci mult superior celui dela „Piatra-Scrisă“, dacă luăm în seamă sărăcia creștinilor din Nordul eparhiei.

În curând se va semna decretul pentru punerea în aplicare a noului Cod penal.

Revoluție în Spania. Spania, unde s'a înstăpănit comunismul cu eticheta „Frontului popular“ trăește azi zile de groază, dar și de măreție. Trupele spaniole din Maroc, conduse de generalul Franco s'au răscolat împotriva regimului. Răscoala a trecut în peninsula cucerind mai multe orașe, așa că azi răscolății, cari vreau să alunge comunismul și să instaureze monarhia națională se găsesc sub porțile Madridului. Se vede de aici că pretutindeni ideea națională prinde teren împotriva internaționalismului comunist.

„Problema cultului la granița de Vest“. Sub acest titlu publică dl prof. univ. Dr Onisifor Ghibu în „Țara noastră“, un interesant articol. În el autorul arată că cele două episcopii minoritare, cea luterană-maghiară dela Arad și cea reformată dela Oradea nu au o existență legală. Mai mult, fiind situate la granița dinspre Ungaria, cele două episcopii nu prea înseamnă cine știe ce bine pentru Țara noastră.

A apărut. Cartea Căminului Cultural intitulată „Îndrumător al muncii Culturale la sate“ o dare de seamă foarte interesantă asupra activității Echipelor Regale la sate. Ar fi bine dacă această valoroasă carte s'ar pune în comerț să o poată vedea cât mai mulți.

Nr. 4598 E 1936.

Notă Oficială.

Către On. Oficii protopresbiterale și parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Cu prilejul scontării caselor bisericesti s'a constatat în câteva comune, că episcopii nu sa'u conformat celor cuprinse în circulara din 5 Iulie 1935 Nr. 4173 E/1936, ținând în Cassa bisericii sume mai mari decât este permis.

Față de această stare, aflată în câteva comune, ținem să accentuăm din nou, că pozițiunile din circulara amintită sunt a se executa întocmai.

Nesupunerea va avea grave urmări pentru cei ce nu dau ascultare celor dispuse cu acea circulară.

Caransebeș din ședința consiliului eparhial ținută în 15 Iulie 1936.

Episcopul diecezan:
† VASILE

Licitație minuendă.

În baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4144 B. ex 1933 și a hotărârii consiliului parohial ort. rom. din Logoj din 5 Iulie 1936, se va ține — în ziua de **27 Iulie a. c. ora 9 a. m.** în sala de ședințe a parohiei ort. rom. din Logoj, — licitație prin luarea de oferte sigilate, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de acoperirea bisericii cu tablă de cupru și a refacerii lemnăriei dela acoperiș.

După desfacerea ofertelor se va proceda la licitație verbală luând ca bază oferta cea mai avantajoasă. Garanția de licitație, de 5% în numerar sau efecte de stat, se va depune deodată cu ofertele și se va întregi, după adjudecare, la 10₀/o.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a însărcina cu executarea lucrării pe ofertantul, care prezintă mai multă garanță, pentru buna executare a lucrării, chiar dacă oferta sa nu ar fi cea mai avantajoasă.

Dr. Aurel Mihaescu
Protopresbiter-Președinte.

Laețlu Petru
Diacon-Secretar.

Primăria orașului Caransebeș.

No. 3150 adm. 1836.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de **13 August 1936 ora 12 a. m.** va avea loc în localul Primăriei o licitație publică pentru procurarea a
1200 m. c. pietriș cernut.
1200 m. c. pietriș necernut.
400 m. c. nisip.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 inclusiv din Legea Contabilității Publice și numele publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație vor depune pe lângă oferta și o garanță de 10% din valoarea furniturii oferită, iar furnitura se va face numai în conformitate cu caetul de sarcini care se poate vedea zilnic dela ora 10 până la 12 în biroul serviciului tehnic al Primăriei.

Caransebeș, 12 Iulie 1936.

Dr. D. Novăcescu,
primar.

I. Dragomir,
secretar.

PRIMA CASĂ DE PĂSTRARE DIN CARANSEBEȘ SOCIETATE PE ACȚI.

Bilanț brut semestrial încheiat per 30 Iunie 1936.

Activ: Cassa numerar efectiv Lei 328002. — Disponibil la B. N. R. și C. E. C. Lei 63085. — Lei 391087. — Disponibil la Bănci în țară Lei 92995. — în străinătate Lei 30934. — Lei 123929. — Portofoliul de titluri titluri românești Lei 38859. — Portofoliul de scont plătibil în țară Cambii garantate cu titluri gaj etc. Lei 320065. — cambii garantate cu ipoteci Lei 1179022. — Lei 1499087. Din portofoliul de mai sus se află rescontat plătibil în țară Lei 538682. — Lei 1499087. — Debitori din țară, Debitori garanțați cu efecte comerciale Lei 678410. — Debitori garanțați cu ipoteci Lei 2809881. — Debitori garanțați cu garanții div. Lei 611189. — Lei 4189480. — Debitori beneficiind de legea lichidării datoriilor din 7 Aprile 1934 (cota rămasă) Lei 5888077. — Pierderi din aplic. legii lichid. datoriilor Lei 13013. — Imobile necesare comerțului propriu și pentru funcționari Lei 600000. — alte imobile Lei 714575. — Lei 1314575. — Mobilier Lei 1. — Cheltueli de administrație Lei 541254. — Dobânzi și comisioane plătite Lei 27678. — Pierderi din anii precedenți Lei 478438. — Lei 14505478. — **Pasiv:** Capital social Lei 5000000. — Fonduri de amortisment pentru creanțe dubioase Lei 358589. — Fond jubilar de penzii „Carol Schwab” și ajutoare funcționarilor Lei 200000. — Depuneri spre fructificare din țară la vedere Lei 284650. — pe termen Lei 5331482. — pe livrete de economii plătibile la purtător Lei 1368496. — Lei 6984628. — Creditori în țară Lei 816080. — Angajamente de reescont în țară la alte instituțiuni Lei 538682. — Conturi tranzitorii Lei 16826. — Dobânzi și beneficii diverse Lei 590673. — Lei 14505478. — Conturi de ordine. Debitori pt. avaluri și scrisori de garanție date de Bancă în țară Lei 20000. — Efecte comerciale în gaj în portofoliu Lei 181780. — Cambii de circulațiune în portofoliu Lei 11816238. Efecte spre încasare Lei 243838. — Ipoteci, cesiuni, mărfuri și garanții diverse Lei 24943227. — Depozite de titluri și alte valori în păstrare Lei 1430755. — Debitori de titluri împrumutate Lei 2500, — Lei 38638338. — Creditori pt. avaluri și scrisori de garanție date de bancă în țară Lei 20000. — Deponenți de efecte comerciale în gaj Lei 181780. — Deponenți de cambii de circulațiuni Lei 11816238. — Remitenți de efecte spre încasare Lei 243838. — Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri și garanție diverse Lei 24943227. — Deponenți de titluri și alte valori în păstrare Lei 1430755. — Diverse titluri împrumutate Lei 2500. — Lei 38638338.

Consiliul de administrație

Despre condițiunile de primirea și reinscrierea elevilor la Școala Normală de Învățători „Ioan Păpășu” din Caransebeș în anul școlar 2936-37.

I. Condițiuni de primire.

În cl. I-a se primesc 40 elevi, în a II-a 2, în a III-a 7, în a IV-a 20, în a V-a 9, în a VII și VIII-a nu sunt locuri. Pentru acești elevi sunt disponibile 12 burse și 18 semiburse.

Elevii aspiranți la locurile vacanțe în cl. I-a trebuie să fie absolvenți de cel puțin 4 clase primare; cei la cl. II, III și a IV trebuie să aibă promovată clasa anterioară de gimnaziu sau de școala normală cu media cel puțin 7 (șapte). În cl. V-a se primesc numai normaliști. Elevii normaliști, cari doresc să se transfere la această școală, trebuie să ne prezinte cererile până la 1 Septembrie a. c., anexând la ele consimțământul direcțiunii școlii, de unde se transferă și aprobarea Ministerului. Cererile întârziate nu se iau în considerare.

Aspiranții la locurile vacante în clasele I, II, III și IV vor da examen de admitere, care va servi totodată și ca examen de concurs pentru bursă și va consta din două serii de probe: scrise și orale.

În cl. I-a se va da proba scrisă din limba română și aritmetică, iar cea orală din limba română, aritmetică și geometrie, istoria și geografia țării; din materia primelor patru clase primare.

La clasele II, III și IV-a se va da proba scrisă din limba română, aritmetică și istoria românilor, iar cea orală din toate materiile clasei de gimnaziu, pe care a absolvit-o.

Toți elevii, aspiranți la locurile vacante din clasele I, II, III și IV, trebuie să fie sănătoși, fără nici un defect organic și să aibă aptitudine muzicală, cei din cl. I-a să aibă etatea de 12—15 ani, iar cei din clasele II—IV-a cu un an în plus pentru fiecare clasă.

Dispensă de vârstă în plus nu se dă, în minus, până la 1/2 an, dacă direcțiunea școlii, iar mai mare dacă Ministerul.

Toți concurenții, până la 5 Septembrie a. c., vor înainta cererile cu următoarele anexe:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile.
2. Certificat de studii dela școala unde a urmat.
3. Act de vaccinare sau revaccinare.
4. Certificat de bună purtare, netimbrat, dela direcțiunea școlii, la care a umblat.
5. Certificat dela primărie că este cetățean român.
6. Certificat dela receptorul fiscal, vizat de administrația financiară, în care se va arăta amănunțit dările către stat, județ și comună, ce le plătesc părinții sau reprezentantul legal al elevului.
7. Certificat dela primărie, în care se va arăta amănunțit numărul și vârsta copiilor și starea lor civilă.
8. Certificat dela primărie sau autoritatea, la care servește sau a servit părintele elevului ca funcționar, în care se va arăta ce servicii civile sau militare aduce sau a adus statului, comunei sau altei instituții, anii serviți și ce salariu are.

Cererile necomplete nu se iau în considerare.

Pentru înscriere se cere ca la examenul de admitere, candidații să obțină cel puțin media 6, iar, pentru a li se acorda burse trebuie cel puțin media 7 și să dovedească cu act că cunt săraci.

La înscriere, elevii vor da un angajament, iscălit de elev și părinte, cu legalizarea semnăturilor de către primărie, că elevul va servi cel puțin 10 ani în învățământul statului și părintele va face declarație că va achita taxele impuse de comitetul școlar.

II. Examele.

Examenul de admitere în cl. I, II, III și IV se ține în 10 Septembrie la ora 8 a. m.

Examenul de corigență se ține în 12 Septembrie la ora 8 a. m.

III. Înscrierea elevilor și începerea anului școlar.

Elevii se vor înscrie în zilele de 12, 13, 14 Septembrie 1936 dela orele 8 a. m. Deschiderea festivă a anului școlar va fi în 15 Septembrie. Elevii, cari vor întârzia, nu se vor înscrie.

IV. Taxele anuale de internat și școlare.

1. Pentru hrană, instalare în internat, spălătul rufelor, baie și medicamente:

Solvenții 6.500 Lei, semibursierii 4.250 Lei, bursierii 2.000 Lei.

2. 900 Lei taxe școlare.

3. 100 Lei taxă de membru în comitet.

4. 150 Lei, cauțiune. Elevii cei vechi vor plăti numai suma pentru complectarea la 150 Lei.

5. 100 Lei pentru material de lucru manual.

6. 300 Lei construcții.

Orfanii de războiu, fiii invalizilor de războiu, ai decoraților cu medaliile bărbăție și credință și virtutea militară, ai membrilor corpului didactic sunt scutiți de taxe dela numărul 2, 3, și 6, dacă vor dovedi aceste calități ale lor cu acte dela autoritățile competente.

Toate aceste taxe, afară de cauțiune și material de lucru manual, care se achită integral la înscriere, se achită în 3 rate: 1/3 la înscriere, 1/3 la întoarcerea din vacanța de Crăciun și 1/3 la 1 Aprilie 1937.

Aceste taxe rămân în vigoare numai dacă On. Minister le va aproba.

Elevii, cari nu-și achită taxele la datele fixate, se eschid din școală.

Elevii vor avea următoarele efecte: o șapcă, numai modelul școlii, cu inițialele Ș. N. C., o uniformă școlară de sărbători și una de toate zilele, strict după modelul oficial, un palton, 4 cămăși de zi, 2 cămăși de noapte, 4 izmene, 6 batiste, 6 perechi de ciorapi, sau obiele, 2 cearceafuri de pat, 2 fețe de perină, 3 șervete, albe de 30 cm. late și 30 cm. lung, o plapomă sau pătură groasă de lână, cu 2 fețe de plapomă, 1 cuvertură de pat, (pentru elevii noi se va da dela școală) 1 piepten, 1 perie cu pastă de dinți, săpun, câte 1 perie de haine, tină și de lustruit ghete, 2 perechi de ghete, 2 mosoare cu ață albă și neagră, ace, una pereche pantofi de noapte și una de gimnastică, 1 flanel de gimnastică, apoi elevii noi vor preda la înscriere o lingură, furculiță, cuțit, linguriță, o saltea precum și o farfurie adâncă, una lată, una de desert și o ceașcă de porțelan, după modelul școlii, toate manualele, tablă de desen, compas și atlas geografic.

Elevii din cl. I-a sunt admiși până la 1 Decembrie să poarte hainele civile, iar de atunci trebuie să aibă uniformă.

Elevilor din cl. II—VIII le este strict interzis să aibă alte haine decât uniforma. Cei cari vor introduce în garderoba lor alte haine, nu se pot înscrie, iar în cursul anului îndată vor fi eschiși din școală.

Pe brațul stâng al hainelor va fi cusut cu mașina numărul dat elevilor, care va fi de culoare galbenă-portocalie deschisă, pe fond negru în dimensiunile reglementare. Pe fiecare bucată de rufărie va avea cusute inițialele numelui și numărul dat.

Fiecare elev va prezenta un inventar la înscriere despre toate efectele, certificat de pedagogul școlii că are toate cele prescrite. Cine nu le are toate, sau a introdus efecte nepermise, nu se poate înscrie.

Toți elevii vor avea câte un costum național pentru festivități și sărbători, care va consta din o cămașă cu cusături din comuna sa și o pereche de izmene. Toți elevii vor fi interni, celor din localitate li-se admite să ia masa la părinți. Caransebeș, la 15 Iulie 1936. **G. Neamțiu**, director. **I. Popovici**, secretar.